

Marta Polańska

Hrebenne, st. 31, gm. Horodło, woj.
zamojskie, AZP 85-95/75

Informator Archeologiczny : badania 31, 65-66

1997

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Grodzisko Dolne, st. 22, gm. loco, woj. rzeszowskie - patrz: środkowa i późna epoka brązu

Hłomcza, st. 1, gm. Sanok, woj. krośnieńskie - patrz: paleolit

HREBENNE, st. 10, gm. Horodło, woj. zamojskie, AZP 85-95/42

- osada kultury wołyńsko-lubelskiej ceramiki malowanej (neolit)
- osada kultury mierzanowickiej (wczesna epoka brązu)
- cmentarzysko kultury mierzanowickiej (wczesna epoka brązu)
- cmentarzysko kultury stryżowskiej (wczesna epoka brązu)
- ślady osadnictwa kultury łużyckiej (środkowa i późna epoka brązu)
- ślady osadnictwa nowożytnego

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone przez mgr Martę Polańską (Muzeum Lubelskie w Lublinie). Finansowane przez PSOZ. Przebadano 150 m².

Stanowisko zostało odkryte podczas prospekcji powierzchniowej AZP. W sezonie 1997 badania prowadzono w jego południowo-zachodniej i północno-wschodniej części. Celem badań było wyeksplorowanie niszczonej obiektów (w południowo-zachodniej partii orka wyniosła na powierzchnię pola fragmenty czaszki ludzkiej, a w części północno-wschodniej widoczne były zaciemnienia na powierzchni ziemi) oraz rozpoznanie sytuacji wokół grobu kultury stryżowskiej, odkrytego w 1992 roku. Zarejestrowano 12 obiektów. Odsłonięto trapezowatą w przekroju, pionową jamę osadową kultury mierzanowickiej (ob. 12/97), w której wypełnisku natrafiono na nieliczne znaleziska w postaci fragmentów ceramiki i kości zwierzęcych. Prawdopodobnie tej kulturze należy przypisać także obiekt 10/97, z niekompletnym szkieletem zwierzęcym w partii przydennej. Do czasu uzyskania dat radiowęglowych otwarta pozostaje kwestia przynależności kulturowej i chronologicznej obiektu 3/97, będącego jamą osadową, zawierającą zbiorowy pochówek dziecięcy oraz szczątki zwierzęce. Ponadto odsłonięto 2 groby kultury stryżowskiej. Jeden z nich (ob. 4/97) wyposażony był w amforę, sierp krzemienisty, 3 ozdoby miedziane (zausznica i 2 skręty drutu) i 2 paciorki fajansowe. W drugim, bezinwentarzowym (ob. 7/97), w centralnej części jamy grobowej odkryto źle zachowany szkielet leżący w pozycji wyprostowanej na wznak, zorientowany w kierunku wschód-zachód, głową ku zachodowi. Uchwycono również 6 obiektów bliżej niedatowanych ze względu na brak w ich wypełniskach materiału zabytkowego, a także obiekt nowożytny (ob. 2/97). W górnych partiach wypełnisk obiektów, poza obiektami i na powierzchni stanowiska znaleziono niewielką ilość zabytków, głównie drobne ułamki naczyń kultury wołyńsko-lubelskiej ceramiki malowanej oraz nieokreślonych kulturowo (kultury pucharów lejkowatych ?, kultury łużyckiej.?)

Materiały zdeponowano w Muzeum Lubelskim w Lublinie, dokumentacja znajduje się w WUOZ Lublin Delegatura w Zamościu.

Wyniki badań będą opublikowane w „Archeologii Polski Środkowowschodniej”, t.III, 1998.

Badania powinny być kontynuowane.

HREBENNE, st. 31, gm. Horodło, woj. zamojskie AZP 85-95/75

- ślady osadnictwa neolitycznego
- cmentarzysko szkieletowe kultury mierzanowickiej (wczesna epoka brązu)
- cmentarzysko szkieletowe wczesnośredniowieczne

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone przez mgr Martę Polańską (Muzeum Lubelskie w Lublinie). Finansowane przez PSOZ. Przebadano powierzchnię 16 m².

Stanowisko zarejestrowane zostało podczas badań powierzchniowych AZP. Usytuowane jest na krawędzi cypla w dolinie bezimiennego cieku. Ekspozycja wynosi około 15 m powyżej dna doliny. W sezonie 1997 odkryto 12 pochówków szkieletowych. Groby występowały na głębokości od kilkunastu do 46 cm od powierzchni ziemi, niekiedy tworzyły układy stratygraficzne (obiekty 1 i 12, 9 i 10). Zwraca uwagę dość regularny układ pochówków względem siebie oraz ich znaczna koncentracja. Nie zaobserwowano zarysów jam grobowych. W jednym przypadku natknięto się na resztki drewnianej

trumny (ob. 7). Stwierdzony został zróżnicowany sposób ułożenia zmarłych: przeważała pozycja wyprostowana na wznak (groby 5, 7, 9, 10, 12), odnotowano też układ na boku (grób 2) i na plecach (grób 4) z podkurczonymi nogami. W pozostałych pochówkach kości znajdowały się w układzie nieanatomicznym. Szkielety na ogół zorientowane były w kierunku wschód-zachód, głową na zachód (czasem z odchyleniem w kierunku północnym — grób 9), a dwukrotnie w kierunku północny zachód-południowy wschód, głową ku północnemu zachodowi (groby 2, 10). Niekiedy nie da się określić ich orientacji (grób nr 1). Z wyjątkiem grobów 9 i 10 pochówki zawierały szczątki młodych osobników. Klasyfikację chronologiczną i kulturową odkrytych obiektów utrudnia ubóstwo ich wyposażenia – zaledwie w jednym przypadku natrafiono na archeologicznie uchwytnie pozostałości inwentarza grobowego w postaci śladu związków miedzi na żuchwie (grób 12). Próba interpretacji uzyskanych materiałów podjęta zostanie po zakończeniu badań antropologicznych.

Materiały zdeponowano w Muzeum Lubelskim w Lublinie, dokumentacja znajduje się w WUOZ Lublin, delegatura w Zamościu.

HREBENNE, st. 34, gm. Horodło, woj. zamojskie, AZP 85-95/78

- ślady osadnictwa neolitycznego
- cmentarzysko szkieletowe kultury strzyżowskiej (wczesna epoka brązu)
- osada kultury łużyckiej (środkowy i późny okres epoki brązu - wczesna epoka żelaza)

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone przez mgr Martę Polańską (Muzeum Lubelskie w Lublinie). Finansowane przez PSOZ. Pierwszy sezon badań. Przebadano powierzchnię 24 m².

Stanowisko zostało odkryte podczas badań AZP. W sezonie 1997 we wschodniej części stanowiska, w miejscach, gdzie na powierzchni pola ornego wystąpiły fragmenty kości ludzkich i ułamki ceramiki kultury strzyżowskiej, założono 2 wykopy o wymiarach 3 x 4 m każdy.

Odkryto pozostałości dwóch grobów kultury strzyżowskiej oraz częściowo rozpoznano trzy obiekty osadowe kultury łużyckiej. W wypadku lepiej zachowanego grobu (ob. 1/97) natrafiono na głębokości 17-21 cm na silnie zdekompletowany szkielet. Był to pochówek jednostkowy, w którym zmarły ułożony był w pozycji wyprostowanej na wznak, w kierunku wschód-zachód, głową na zachód. W skład stosunkowo bogatego, zróżnicowanego inwentarza grobowego wchodziły: naczynie, 3 grociki krzemienne, 2 ozdoby miedziane (?) – bransoleta oraz nieokreślony przedmiot, po którym pozostały jedynie ślady patyny na czaszce – zawieszka z muszli, 5 w różnym stopniu zachowanych ozdób z szabli dzika, 3 paciorki fajansowe. W drugim grobie, niemal całkowicie zniszczonym (ob. 4/97), znaleziono bardzo nieliczne, silnie rozdrobnione i rozproszone kości. Niemożliwe było określenie układu i orientacji szkieletu. Z wyposażenia zachowały się jedynie fragmenty dwóch naczyń oraz czworoboczna płytką z szabli dzika. Spośród 3 jam osadowych kultury łużyckiej, które datowane są na okres halsztacki, najciekawiej przedstawiał się obiekt 2/97. Nieckowata w profilu jama z płaskim dnem, sięgającym głębokości 116 cm, zawierała nieliczne ułamki ceramiki, w tym zdobioną misę, fragment ornamentowanego placka glinianego, szydło kościane, fragmenty kamieni z oszlifowaną powierzchnią i połupane kości zwierzęce. Spoza obiektów pochodzi kilkanaście ułamków naczyń, nieliczne zabytki krzemienne (m.in. grocik kultury ceramiki malowanej), fragment zawieszki z szabli dzika oraz ułamki kości zwierzęcych.

Materiały zdeponowane zostały w Muzeum Lubelskim w Lublinie, dokumentacja znajduje się w WUOZ Lublin Delegatura w Zamościu.

Wyniki badań zostaną opublikowane w „Archeologii Polski Środkowowschodniej”, t.III, 1998.

Badania powinny być kontynuowane.

Hubinek, st. 3, gm. Ulhówek, woj. zamojskie - patrz: neolit

Iłża, st. 3, gm. loco, woj. radomskie - patrz paleolit

Iłża, st. 10, gm. loco, woj. radomskie - patrz: paleolit